

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.010.05.2015

P.15.041

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P.15.041 – Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontrolerzy	Małgorzata Chabiniak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93667 z dnia 4 maja 2015 r. Jarosław Pułka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93666 z dnia 4 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1 - 4)
Jednostka kontrolowana	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, dalej zwana również „RDLP”, ul. Słowackiego 2, 71-434 Szczecin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie ¹ jest od dnia 28.11.2008 r. Witold Koss. (dowód: akta kontroli str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie² ocenia działalność RDLP w zakresie wykorzystania przez Straż Leśną³ broni.

Powyższą ocenę uzasadniają w szczególności:

- zgodne z obowiązującymi przepisami uzbrojenie Straży Leśnej oraz jej funkcjonariuszy;
- prawidłowe przechowywanie i zabezpieczenie broni przed utratą;
- regularne uczestnictwo (6 razy w roku) strażników leśnych w szkoleniach strzeleckich oraz w szkoleniach doskonalących z zakresu m.in. taktyki i techniki bezpiecznego posługiwania się bronią, interwencji i samoobrony oraz użycia środków przymusu bezpośredniego⁴;
- opracowanie i wdrożenie „Vademecum Strażnika Leśnego” w którym wprowadzono jednolite unormowania i określono dla posterunków Straży Leśnej m.in. standardowe wyposażenie w broń bojową, wraz z normatywami amunicji oraz wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego, a także określono zasady czyszczenia i użytkowania broni.

¹ Dalej zwany: Dyrektorem RDLP.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dalej zwana: SL.

⁴ Dalej zwane: śpb, w świetle ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U z 2013 r., poz. 628 ze zm., dalej zwana: uśpbibp).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

RDLP w Szczecinie funkcjonuje w oparciu o ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach⁵ wraz z aktami wykonawczymi.

W jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych działa Straż Leśna, utworzona na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy o lasach, która zajmuje się zwalczaniem przestępstw i wykroczeń w zakresie szkodnictwa leśnego i ochrony przyrody oraz wykonywaniem innych zadań w zakresie ochrony mienia. Strażnicy leśni przy wykonywaniu swoich zadań mają prawo do noszenia broni palnej długiej i krótkiej oraz innych środków przymusu bezpośredniego.

Szczegółowe zasady i warunki posiadania, przechowywania i ewidencjonowania broni regulowało zarządzenie Dyrektora Generalnego LP Nr 45 z 8 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL LP i sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży Leśnej oraz warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez Straż Leśną (GS-021-3-1/2004), obowiązujące od 8.07.2004 r., zmienione zarządzeniem nr 25 z 5.04.2005 r.⁶

(dowód: akta kontroli str. 52-62)

1. Koncepcja, normatyw i stan faktyczny wyposażenia funkcjonariuszy SL w broń i środki przymusu bezpośredniego

Opis stanu
faktycznego

Normy wyposażenia w broń i wyposażenie dla funkcjonariuszy SL zostały określone zarządzeniem Nr 45/2004. Zarządzeniem tym wprowadzono 2 instrukcje określające m.in. zasady przydzielania i posiadania broni palnej przez funkcjonariuszy SL, sprawowanie nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji SL oraz warunki i sposób postępowania przy użyciu broni palnej przez pracowników SL. Stosownie do postanowień ww. zarządzenia uzbrojenie SL stanowiła: broń palna bojowa krótka wraz z amunicją, chemiczne środki obezwładniające w postaci ręcznych miotaczy gazu, pozostałe środki przymusu bezpośredniego w postaci pałki gumowej, kajdanek lub psa służbowego.

(dowód: akta kontroli str. 52-62)

W ramach sprawowanego nadzoru nad podległymi jednostkami organizacyjnymi, RDLP w Szczecinie opracowało i wprowadziło dla posterunków Straży Leśnej RDLP w Szczecinie z dniem 1.01.2015 r. „Vademecum Strażnika Leśnego”, w którym określono jednolite standardy m.in. w zakresie wyposażenia, wymaganej dokumentacji, postępowania w sprawach o wykroczenia i sprawach karnych. Określono w nim standardowe wyposażenie posterunku SL m.in.: w broń palną bojową i normatyw amunicyjny (4 magazynki na każdą jednostkę broni), pas główny do broni z kaburą, pałka służbowa, kajdanki dla każdego strażnika, kamera interwencyjna osobista, cechówka defraudacyjna; kamizelka taktyczna, kamizelka kuloodporna, lornetka, noktowizor lub lornetka noktowizyjna, tarcze do zatrzymywania pojazdów. Wprowadzenie „Vademecum” poprzedzone było analizą opartą na zebranych od strażników opiniach dot. potrzeb uzupełnienia dotychczasowego wyposażenia. Opracowując Vademecum RDLP nie angażowało ośrodków naukowo-szkoleniowych.

(dowód: akta kontroli str. 63-123, 377-380)

Warunkiem otrzymania i wykorzystywania broni przez strażnika było⁷:

- ukończenie centralnego szkolenia dla kandydatów i zdanie z wynikiem pozytywnym egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania

⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 1153 ze zm. dalej: ustawa o lasach.

⁶ Dalej zwane: zarządzeniem nr 45/2004.

⁷ § 6 oraz § 11 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 45/2004.

- i używania broni palnej bojowej oraz umiejętności posługiwania się tą bronią,
- przedłożenie pozytywnego orzeczenia z badań lekarskich i psychologicznych wydanych przez upoważnionych lekarzy i psychologa, potwierdzających, że dana osoba może dysponować bronią na zasadach określonych w przepisach o broni i amunicji,
- przedłożenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do pracy na stanowisku strażnika leśnego będącego upoważnionym do noszenia broni palnej i prowadzącego samochód służbowy.

W przypadku powstania wątpliwości dotyczącej dalszej możliwości dysponowania bronią przez strażnika, dyrektor RDLP lub właściwy nadleśniczy, ma prawo skierować pracownika na badania lekarskie i psychologiczne.

(dowód: akta kontroli str. 52-62, 380-381)

Na podstawie badania dokumentacji dotyczących 15 (z 70) strażników leśnych stanowiących próbę kontrolną ustalono, że spełniali oni wymagania określone w art. 45 ust. 2 i art. 47 ust. 1 ustawy o lasach oraz warunki § 6 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 45/2004. W 14 przypadkach broń została przydzielona strażnikom na podstawie pisemnego upoważnienia do posługiwania się bronią palną (w którym wskazano m.in. markę broni, jej numer i serię) wydanego przez właściwego nadleśniczego. Jeden strażnik ukończył kurs i spełnił wymagania do otrzymania i wykorzystywania broni w marcu 2015 r. Do dnia zakończenia kontroli nie został wyposażony w broń.

(dowód: akta kontroli str. 126-137)

Przed wydaniem funkcjonariuszowi SL broni palnej oraz przyjęciem jej do magazynu broń był sprawdzana pod względem technicznym przez strażnika upoważnionego do magazynu broni, który podczas pobierania i wydawania broni sprawdzał broń pod względem kompletności i czy w komorze nabojoyej nie było naboju, a następnie oddawał strzał kontrolny w wyznaczone, bezpieczne miejsce w magazynie broni.

(dowód: akta kontroli str. 380-381)

Na koniec I kwartału 2015 r. liczba zatrudnionych strażników wynosiła 70 (na dzień zakończenia kontroli zmniejszyła się do 69). Strażnikom przydzielono 69 szt. broni służbowej (broni palnej krótkiej), 1 paralizator, 9 ręcznych miotaczy gazu oraz 50 szt. kajdanek, co było zgodne z obowiązującymi przepisami.

(dowód: akta kontroli str. 125, 331-333, 377, 381)

W związku z wprowadzeniem Vademecum, w którym rozszerzono standardowe wyposażenie posterunku SL, Dyrektor RDLP wyjaśnił: „W 2015 roku wyposażenie posterunków SL zostanie uzupełnione o kamery osobiste i kajdanki.”

(dowód: akta kontroli str. 384-385)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia Dyrektora RDLP w opisanym wyżej zakresie.

Opis stanu
faktycznego

2. System szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy SL

2.1. Wymogi wewnętrzne w zakresie szkolenia funkcjonariuszy SL, organizacji i realizacji szkolenia strzeleckiego oraz szkolenia, jakie przechodzą strażnicy przed wydaniem im broni, określone zostały w zarządzeniu Dyrektora Generalnego LP Nr 45

z dnia 28 kwietnia 1999 r.⁸ Zgodnie z ww. zarządzeniem system szkolenia strażników obejmował:

- szkolenia centralne, organizowane przez Dyрекcję Generalną LP. Na szczeblu centralnym prowadzone były szkolenia doskonalące i specjalistyczne dla strażników leśnych oraz kursy dla kandydatów do pracy w Straży Leśnej, które obejmowały m.in.:
 - organizację i zasady funkcjonowania systemu ochrony lasów przed szkodnictwem, organizację i zakres działania posterunków i grup interwencyjnych, podstawy kryminalistyki dotyczące zabezpieczenia śladów w zakresie zwalczania szkodnictwa leśnego,
 - naukę o broni – szkolenie strzeleckie, egzamin,
 - pierwszą pomoc w nagłych wypadkach, elementy samoobrony,
- regionalne szkolenia doskonalące, organizowane przynajmniej raz do roku przez regionalne dyrekcje LP dla wszystkich SL z jej terenu. Programy szkolenia obejmowały m.in.:
 - profilaktykę i zapobieganie szkodnictwu leśnemu,
 - taktykę ochrony, elementy samoobrony,
 - trening strzelecki,
 - pierwszą pomoc w nagłych wypadkach,
- szkolenia podstawowe, organizowane okresowo przez nadleśnictwa, w celu zapoznania strażników leśnych i innych pracowników Służby Leśnej posiadających uprawnienia strażnika leśnego z aktualnymi przepisami dotyczącymi zwalczania przestępstw i wykroczeń w zakresie szkodnictwa leśnego oraz wykonywaniem innych zadań w zakresie ochrony mienia.

Za opracowanie programów szkoleń oraz ich częstotliwość odpowiedzialni byli dyrektorzy RDLP i nadleśniczowie. W zarządzeniu nie określono wzorów oraz zakresu sprawozdań ze zrealizowanych szkoleń strzeleckich.

(dowód: akta kontroli str. 32-51, 140-141)

2.2. W okresie objętym kontrolą RDLP w Szczecinie oraz podległe jej nadleśnictwa nie utrzymywały własnej bazy strzeleckiej. Szkolenia strzeleckie odbywały się na 3 strzelnicach komercyjnych, prowadzonych przez podmioty zewnętrzne, tj. na strzelnicy w Nowogardzie, Mieszkowicach i Kleśnie⁹. Strzelnice posiadały pozwolenie na użytkowanie oraz zatwierdzone przez uprawnione organy regulaminy strzelnicy.

(dowód: akta kontroli str. 141-182)

2.3. W latach 2014-2015 szkolenia strzeleckie funkcjonariuszy SL organizowane były przez RDLP i realizowane, na podstawie 2 umów zawartych odpowiednio: 12.03.2013 r. (szkolenia w latach 2013-2014) oraz 31.12.2014 r. (szkolenia w latach 2015-2016), przez zewnętrzny podmiot, tj. Ośrodek Szkoleniowy RONIN. Wykonawca szkoleń wyłoniony został w wyniku przeprowadzonego przez RDLP postępowania

⁸ Zarządzenie DGLP Nr 45 z 28 kwietnia 1999 r. w sprawie określenia organizacji i zakresu działania posterunków Straży Leśnej w nadleśnictwach i grup interwencyjnych Straży Leśnej w regionalnych dyrekcjach LP oraz szczegółowych zasad szkolenia strażników leśnych, zmienione zarządzeniem Dyrektora Generalnego LP nr 90/2008 r. z 20 listopada 2008 r. (dalej: zarządzenie nr 45/1999).

⁹ 2 będące własnością LP, znajdujące się na terenie Nadleśnictw: Nowogard i Mieszkowice, oddane w odpłatne użytkowanie przez poszczególne Nadleśnictwa podmiotom zewnętrznym: Strzelnica w Nowogardzie - wydzierżawiona na czas nieokreślony na podstawie umowy nr 1/2012 z 17.04.2012 r. (aneksowanej 2.05.2012 r. i 28.06.2013 r.), Strzelnica w Mieszkowicach - wydzierżawiona na czas określony (do 31.12.2015 r.) na podstawie umowy nr DZ/4/2015 z 02.05.2015 r. oraz 1 wybudowana przez Koło Łowieckie „Czarny Bór w Kleśnie, na gruntach dzierżawionych od Nadleśnictwa Smolark, na podstawie umowy nr z 12.12.2008 r. (aneksowanej 31.01.2011 r., 31.12.2012 r. i 20.08.2014 r.),

o udzielenie zamówienia publicznego¹⁰ i posiadał niezbędne kwalifikacje, uprawnienia i doświadczenie wymagane do wykonania umowy. W 2014 r. z tytułu realizacji umowy wydatkowana została kwota 16.116 zł. W 2015 r. w wyniku realizacji umowy - na dzień 15.05.2015 r. - wydatkowana została kwota 4.900 zł. W cenie szkolenia zawarte były koszty wynagrodzenia instruktora, koszty najmu sal wykładowych i gimnastycznych, strzelnicy oraz posiłku regeneracyjnego w trakcie zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 138, 141-142, 183 -193)

W latach 2014-2015 wszyscy strażnicy (70) z jednostek podległych RDLP w Szczecinie zostali podzieleni na 3 grupy szkoleniowe pn.: Smolarz, Mieszkowice i Goleniów/Nowogard. Harmonogram szkoleń przewidywał przeprowadzenie 6 cykli szkoleniowych dla każdej grupy (po 6 dni szkoleniowych w roku dla każdego strażnika) obejmujących m.in.:

- wykłady z wybranych elementów prawa i praktycznego jego stosowania w zakresie podejmowanych interwencji, prowadzonych spraw¹¹, zasad opisywania zdarzeń związanych z działaniami interwencyjnymi, asertywnego zachowania strażników,
- wykłady z psychologii użycia śpb, przypadków i warunki ich użycia, postrzegania (trening w sporządzaniu opisu pamięciowego), stresu bojowego w przypadku użycia broni palnej, szkolenie z zakresu uośpb,
- pierwszą pomoc przedmedyczną (m.in. postępowanie w przypadku urazów związanych z użyciem śpb i broni palnej),
- taktykę i technikę bezpiecznego posługiwania się bronią, interwencji i samoobrony,
- szkolenie strzeleckie, które zgodnie z konspektem obejmowało 4 strzelania po 10 strzałów każdy strażnik leśny (łącznie po 40 strzałów na osobę na każdy dzień szkolenia, 240 strzałów w ciągu roku):
 - strzelanie nr 1, szkoleniowe: 10 strzałów z jednego magazynka na dystansie 5 m „z biodra” do tarczy T9 (pełna sylwetka) wraz z komendami ustawowymi i strzałem ostrzegawczym, bez limitu czasowego - zaliczenie w przypadku minimum jednego trafienia w cały obrys tarczy i wykonaniu wszystkich komend ustawowych i strzału ostrzegawczego,
 - strzelanie nr 2, szkoleniowe: 10 strzałów z jednego magazynka na dystansie 10 m do tarczy T9 (pełna sylwetka) wraz z komendami ustawowymi i strzałem ostrzegawczym bez limitu czasowego - zaliczenie w przypadku minimum 5 trafień w nogi, wykonaniu wszystkich komend ustawowych i strzału ostrzegawczego w ziemię,
 - strzelanie nr 3, statyczne: 10 strzałów z jednego magazynka na dystansie 10 m do tarczy TS 9 (pełna sylwetka z zakładnikiem) i strzałem ostrzegawczym, wraz z komendami ustawowymi, w czasie 15 s. - zaliczenie w przypadku minimum 5 trafień całej sylwetki z wyjątkiem strefy zakładnika oraz wykonaniu wszystkich komend ustawowych i strzału ostrzegawczego,
 - strzelanie nr 4, dynamiczne: 10 strzałów z dwóch magazynków (2x5szt.), na dystansie 10 m do tarczy TS 9 (pełna sylwetka z zakładnikiem) wraz z komendami ustawowymi i strzałem ostrzegawczym, w czasie 20 s

¹⁰ 2 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości szacunkowej nie przekraczającej odpowiednio: 14.000 euro (postępowanie nr DK-2504-1/13 przeprowadzone w 2013 roku) i 30.000 euro. (postępowanie nr DS.-2504-15/14 przeprowadzone w 2014 roku).

¹¹ aktualizacja przepisów prawa, uprawnień Strażnika Leśnego, legitymowanie w wykonaniu patrolu strażników, zasady wzajemnej asekuracji, prowadzenia rozmowy, wybrane elementy prawa i praktycznego jego stosowania w zakresie podejmowania interwencji i prowadzonych spraw - prawo po zmianach wprowadzonych z dniem 01.07.2015 r., wady w postrzeganiu „widzenie tunelowe”.

w zmiennych pozycjach, zaliczenie w przypadku minimum 5 trafień całej sylwetki z wyjątkiem strefy zakładnika oraz wykonaniu wszystkich komend ustawowych i strzału ostrzegawczego, trafienie zakładnika nie zaliczało ćwiczenia.

(dowód: akta kontroli str. 138, 186-193, 236-241, 268-277)

2.4. Szkolenia strzeleckie funkcjonariuszy SL zostały ujęte w planie szkoleń na rok 2014 i 2015. W roku 2014 odbyło się 6 szkoleń strzeleckich dla każdej z grup w miesiącach: marzec-czerwiec oraz wrzesień-październik, w 2015 r. 4 szkolenia dla każdej grupy w miesiącach: marzec-czerwiec. Łącznie w okresie objętym kontrolą odbyło się 10 szkoleń strzeleckich dla każdej grupy. Strażnicy, którzy nie mogli uczestniczyć w szkoleniu w swojej grupie mieli możliwość odbycia szkolenia z inną grupą. W trakcie szkoleń strzeleckich odbywało się również szkolenie z warunków użycia, noszenia, postępowania w przypadku użycia lub utraty broni oraz jej przechowywania i ewidencjonowania, zakończone testem zaliczającym obejmującym sprawdzenie wiedzy z ustawy o użyciu środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz umiejętności sporządzenia notatki z użycia broni palnej. Test przeprowadzany był po zakończeniu rocznego cyklu szkolenia, na ostatnim szkoleniu strzeleckim odbywającym się w październiku. W 2014 r. wszyscy funkcjonariusze SL zaliczyli część testową szkolenia. Jednym z elementów szkolenia funkcjonariuszy SL były również techniki samoobrony. Wszystkie testy zaliczeniowe, wyniki strzelań (sprawozdania) oraz ankiety oceny szkolenia przez strażników, przekazywane były przez prowadzącego szkolenie Regionalnemu Inspektorowi SL¹².

(dowód: akta kontroli str. 6-31, 194-282)

W trakcie przeprowadzonych oględzin 2 szkoleń strzeleckich (w dniach 22.05.2015 r. i 11.06.2015 r.) ustalono, że przebieg szkolenia odbywał się zgodnie z konspektem. Zapewniono zabezpieczenie medyczne, środki ochrony słuchu, a przed rozpoczęciem treningu instruktor przedstawił wszystkim uczestnikom obowiązujące w trakcie strzelań zasady BHP, regulamin korzystania ze strzelnicy, plan szkolenia i podstawowe zasady bezpieczeństwa na strzelnicy. Strzelanie odbywało się indywidualnie, każdy strzelający zużył po 40 szt. amunicji. Lista wyników strzelania wypełniana była na bieżąco w trakcie szkolenia i zawierała imiona i nazwiska funkcjonariuszy, nazwę nadleśnictwa w którym pełnią służbę, obecność, wynik strzelania (liczbę trafień do tarczy uzyskaną w każdej serii). Rozchód amunicji wykorzystanej do szkolenia strzeleckiego przez funkcjonariuszy SL był zgodny ze stanami magazynowymi wykazanymi w książkach ewidencji przyjmowania i wydawania amunicji.

(dowód: akta kontroli str. 206-214, 211-212, 215, 242-282)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania RDLP w opisanym wyżej zakresie.

¹² Regulaminem organizacyjnym w strukturze organizacyjnej RDLP wyodrębniono Zespół ds. Obronności i Ochrony Mienia, zajmujący się koordynacją i nadzorowaniem zwalczania szkodnictwa leśnego i ochrony mienia oraz nadzorem nad funkcjonowaniem posterunków SL w nadleśnictwach. Kierującym Zespołem był Pan Mariusz Borowski – główny specjalista Służby Leśnej, pełniący funkcję Regionalnego Inspektora SL w RDLP w Szczecinie.

3. Wykorzystanie broni służbowej przez funkcjonariuszy Straży Leśnej.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą nie było przypadku:

- użycia broni w celu zatrzymania sprawców przestępstw bądź osób podejrzanych o popełnienie przestępstw, odparcia zamachu na funkcjonariusza, inne osoby, ważne obiekty bądź mienie,
- wykorzystania broni palnej w celu oddania strzałów ostrzegawczych bądź alarmowych,
- innego uprawnionego użycia bądź wykorzystania broni,
- nieuprawnionego użycia bądź wykorzystania broni,
- zgubienia broni.

W 2015 r. doszło do 1 wypadku śmiertelnego strażnika leśnego z użyciem broni.

W powyższej sprawie zostało wszczęte śledztwo przez właściwą prokuraturę rejonową.

(dowód: akta kontroli str. 283-288)

Na próbie 15 strażników ustalono, że w okresie objętym kontrolą pełnili oni 415 służb (269 w 2014 roku i 146 w 2015 roku), każdorazowo pobierając do pełnienia służby broń¹³.

(dowód: akta kontroli str. 289)

4. Przechowywanie i zabezpieczenie przed utratą broni służbowej funkcjonariuszy Straży Leśnej

Opis stanu
faktycznego

4.1. Zasady przechowywania broni przez funkcjonariuszy SL uregulowane zostały w załączniku nr 2 do zarządzenia Nr 45/2004. Zgodnie z postanowieniami ww. zarządzenia:

- funkcjonariusze SL zobowiązani są do przechowywania broni w magazynach broni lub, w szczególnie uzasadnionych przypadkach (na podstawie podjętej pisemnie decyzji przez dyrektora RDLP lub nadleśniczego) mogą przechowywać w miejscu zamieszkania, w metalowej szafie albo sejfie, zgodnie z ustawą z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji¹⁴,
- na czas pełnienia służby funkcjonariuszom SL broń wydaje się za pisemnym potwierdzeniem, odnotowanym w książce wydawania i przyjęcia broni, amunicji, broni gazowej, ręcznych miotaczy gazu i śpb. Po zakończeniu służby, funkcjonariusz SL ma obowiązek zdania broni, amunicji oraz śpb do magazynu broni,
- broń powinna być przydzielona indywidualnie strażnikowi, który był również odpowiedzialny za właściwe przechowywanie, stan i sprawność techniczną przydzielonej mu broni i śpb. Strażnik może nosić broń jedynie wraz z ważnym świadectwem na tę broń i legitymacją służbową.

(dowód: akta kontroli str. 52-62)

Na próbie 15 funkcjonariuszy SL ustalono, że 4 z nich posiadało upoważnienie do przechowywania broni w domu, pozostali każdorazowo po zakończeniu służby zdawali broń do magazynu, co było odnotowane w ewidencji broni. Broń była przydzielona strażnikom na podstawie upoważnienia nadleśniczego (w którym wskazano rodzaj, numer i serie przydzielonej broni). W okresie objętym kontrolą nie było przypadków utraty broni palnej przez funkcjonariuszy SL.

(dowód: akta kontroli str. 127-132, 289, 384, 386)

¹³ Fakt pobierania broni odnotowywany był w książce wydawania broni.

¹⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 576 ze zm.

Jak wyjaśnił Dyrektor RDLP: „...*Miejsce przechowywania broni w miejscu zamieszkania jest odbierane przez komisję powołaną decyzją nadleśniczego i okresowo magazyny broni są kontrolowane przez Policję lub poprzez kontrolę wewnętrzną prowadzoną przez RDLP w Szczecinie.*”

(dowód: akta kontroli str. 381-383)

4.2 W latach 2014-2015 przeprowadzone zostały 23 kontrole w podległych Dyrektorowi RDLP nadleśnictwach:

- Wydział Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie, przy udziale przedstawicieli RDLP w Szczecinie i nadleśnictwa dokonał pozytywnego odbioru nowych (lub po remoncie) magazynów broni w 4 nadleśnictwach (Barlinek, Bierzwnik, Dobrzany, Mieszkowice).

(dowód: akta kontroli str. 299-316)

Dyrektor RDLP w Szczecinie, w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadził:

- 2 kontrole problemowe (nadleśnictwo Łobez i Dobrzany) z zakresu „Ochrony mienia Skarbu Państwa i działalności posterunku Straży Leśnej” obejmujące m.in. zabezpieczenie magazynu broni, nie stwierdzając nieprawidłowości,

(dowód: akta kontroli str. 343-376)

- 17 kontroli¹⁵ w zakresie warunków przydziału, przechowywania i używania broni palnej w 17 nadleśnictwach zalecając m.in.:

- dokonanie komisyjnego przeglądu miejsca przechowywania broni bojowej w miejscu zamieszkania strażnika (3 nadleśnictwa),
- uzupełnienia akt o: informację do WPA KWP o realizacji zaleceń zawartych w protokole kontroli magazynu broni (4 nadleśnictwa), orzeczenie psychologiczne strażnika (4 nadleśnictwa),
- doprowadzenie do zgodności normatyw amunicji dla broni przechowywanej w nadleśnictwie (1 nadleśnictwo)¹⁶,
- poprawne odnotowanie rozchodu amunicji w książce ewidencji broni i amunicji.

Zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 317-330)

W trakcie kontroli stwierdzono ponadto, iż:

- 1 strażnik, zatrudniony na stanowisku od 1991 r. nie posiadał zdanego egzaminu do Straży Leśnej. W świetle obowiązującego w momencie zatrudnienia zarządzenia nr 58 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z 6.07.1973 r. odbycie kursu nie było warunkiem koniecznym do zatrudnienia w Służbie Leśnej i posiadania broni, a zarządzenie 45/1999 nie nakładało takiego obowiązku na pracowników zatrudnionych na stanowiskach zaliczanych do Służby Leśnej przed wejściem w życie zarządzenia 45/1999. Dyrektor RDLP wyjaśnił, że w najbliższym możliwym terminie strażnik zostanie skierowany na kurs centralny dla strażników leśnych,

(dowód: akta kontroli str. 335-342)

- w 1 nadleśnictwie stwierdzono niezgodność magazynową w zakresie ilości amunicji (niedobór 10 szt.). Dochodzenie prowadzone, po złożeniu zawiadomienia przez nadleśnictwo o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, przez Komendę Wojewódzką Policji w Gorzowie Wlkp. w sprawie nieumyślnej utraty amunicji w postaci 10 szt. naboju 9x19 mm. „NATO” zostało umorzone na

¹⁵ Nadleśnictwo Barlinek, Bierzwnik, Bolewice, Drawno, Goleniów, Gryfino, Kliniska, Kłodawa, Łobez, Nowogard, Ośno Lubuskie, Resko, Trzciel, Choszczno, Lubniewice, Sulęcín, Strzelce Krajeńskie.

¹⁶ W nadleśnictwie wymienione zostało uzbrojenie na nowy typ z większą pojemnością magazynków,

podstawie art. 17 § 1 pkt 1 kodeksu postępowania karnego¹⁷, zgodnie z którym *nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia.*

(dowód: akta kontroli str. 391 -397)

Zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane. W zakresie warunków przydziału, przechowywania i używania broni palnej kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 317-342)

Dyrektor RDLP wyjaśnił: „... W latach 2011 - 2013 kontrole przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, prawidłowości prowadzenia ewidencji, zgodności stanu uzbrojenia i amunicji ze stanem ewidencyjnym oraz przestrzegania pozostałych przepisów dotyczących uzbrojenia łącznie w 33 jednostkach ... do końca 2015 roku zaplanowano kontrole problemowe posterunków Straży Leśnej, w tym kontrolę prowadzenia gospodarki magazynowej w magazynie broni w 4 nadleśnictwach.”

(dowód: akta kontroli str. 381-383)

W trakcie przeprowadzonych oględzin 4 magazynów broni (w Drawnie, Choszczynie, Gryfinie i Kliniskach) stwierdzono, że magazyny posiadały atestowane drzwi antywłamaniowe oraz instalację alarmową, zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i nadleśnictwie broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego.¹⁸

(dowód: akta kontroli str. 290-298)

W sprawie inwentaryzacji broni przechowywanej w magazynach broni Dyrektor RDLP wyjaśnił: „Inwentaryzacja broni w magazynie broni jest prowadzona na bieżąco przez Strażnika Leśnego będącego upoważnionym do prowadzenia magazynu broni w każdym przypadku jej pobierania i zdawania łącznie z inwentaryzacją amunicji. Stan ewidencyjny magazynu broni jest opisany w „Księżce ewidencji broni i amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego”, która jest prowadzona w magazynie broni. Po każdym szkoleniu strzeleckim, gdzie dokonano wystrzelenia określonej liczby naboju stan ewidencyjny w „Księżce ewidencji broni i amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego” jest aktualizowany przez prowadzącego magazyn.”

(dowód: akta kontroli str. 382)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania RDLP w opisanym wyżej zakresie.

Ocena częściowa

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹⁷ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 ze zm.).

¹⁸ Dz. U. z 2014 r., poz. 936.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁹ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontrolerzy:

Małgorzata Chabiniak
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis

Jarosław Pułka
Specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

¹⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.